

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

14.10.2022

Sosiaali- ja terveysministeriö

Viite: Sosiaali- ja terveysministeriön kirje 20.1.2022 nro VN/20702/2020

Asia

Sosiaali- ja terveysministeriö pyysi aluehallintovirastoja raportoimaan 31.10.2022 mennessä siitä, mitä havaintoja aluehallintovirastojen valvonnassa ja ohjauksessa on tehty kuntien henkilökohtaisen avun palvelusetelin arvon riittävydestä ja minkälaisiin lisätoimenpiteisiin asiassa on mahdollisesti ryhdytty.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston vastaus

Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle ei ole tullut yhteydenottoja, kanteluja tai epäkohtailmoituksia, jotka koskisivat henkilökohtaisen avun palveluseteliä tai sen arvon määrittämistä, eikä Pohjois-Suomen aluehallintovirasto ole ryhtynyt oma-aloitteisesti valvomaan palvelusetelien arvon määrittämistä kunnissa. Pohjois-Suomen aluehallintovirastolla ei siten ole valvonnan tai ohjauksen yhteydessä saatuja havaintoja henkilökohtaisen avun palvelusetelin arvon määrittämisestä tai arvon korottamisesta kunnissa.

Voidakseen vastata ministeriön pyyntöön Pohjois-Suomen aluehallintovirasto teki kyselyn toimialueellaan Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun kunnille ja kuntayhtymille henkilökohtaisen avun palvelusetelin käytöstä ja arvon määrittämisestä.

Kyselyyn vastasi Haapaveden kunta, Hailuodon kunta, Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi), Kalajoen kaupunki, Kempeleen kunta, Kärsämäen kunta,

POHJOIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

Postiosoite: PL 6, 13035 AVI | Käyntiosoite: Linnankatu 3, Oulu

puh. 0295 017 500

kirjaamo.pohjois@avi.fi

www.avi.fi

Muhoksen kunta, Oulunkaaren kuntayhtymä (Ii, Pudasjärvi, Simo, Utajärvi ja Vaala), Oulun kaupunki, Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä (Raahen, Pyhäjoki, Siikajoki), Siikalatvan kunta

Kyselyyn ei vastannut Peruspalvelukuntayhtymä Kallio (Ylivieska, Alavieska, Nivala, Sievi), jossa kuntayhtymän www-sivujen mukaan palveluseteli on yksi henkilökohtaisen avun järjestämistapa.

Kyselyyn eivät vastanneet Peruspalvelukuntayhtymä Selänne (Haapajärvi, Pyhäjärvi, Reisjärvi, Kärsämäki), Limingan kunta eikä Tyrnävän kunta, joissa www-sivujen mukaan palveluseteli ei ole käytössä henkilökohtaisen avun järjestämistapana.

Kyselyn vastausten perusteella henkilökohtaisen avun palveluseteli on käytössä Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymässä (39 henkilöä), Oulunkaaren kuntayhtymässä (101 henkilöä), Oulun kaupungissa (331 henkilöä) ja Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymässä (26 henkilöä).

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä, Oulun kaupunki ja Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä ilmoittavat tarkistavansa palvelusetelin arvon riittävyuden kustannusten noustessa tai muutoin säännöllisesti. Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä on viimeksi tarkistanut palvelusetelin arvon huhtikuussa 2018, Oulun kaupunki tammikuussa 2019 ja Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä joulukuussa 2020. Oulunkaaren kuntayhtymä on tarkistanut viimeksi palvelusetelin arvon elokuussa 2016.

Palvelusetelin käyttöä viikonpäivän tai kellonajan mukaan ei ole rajoitettu Oulunkaaren kuntayhtymässä eikä Oulun kaupungissa. Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymässä henkilökohtaista apua järjestetään palvelusetelillä yöaikaan ainoastaan poikkeusyksityistä. Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymässä henkilökohtaista apua järjestetään palvelusetelillä tarpeen pohjalta.

Kaikissa neljässä kunnassa tai kuntayhtymässä palvelusetelin arvo kattaa asiakkaan tarvitseman palvelun hinnan, eivätkä asiakkaat ole hakeneet korotusta palvelusetelin arvoon.

Kaikilla neljällä kunnalla tai kuntayhtymällä on käytettävissään myös henkilökohtaisen avun työnantajamalli sekä henkilökohtaisen avun ostopalvelu.

Henkilökohtaisen avun tuottajia ei rekisteriöidä yksityisten sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajien rekisteriin Valveriin, ainoastaan kuntien omiin rekistereihin. Saatujen vastausten mukaan Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymässä on 13, Oulunkaaren kuntayhtymässä kymmenen, Oulun kaupungilla 32 ja Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymällä 15 yksityistä palveluntuottajaa, jotka tuottavat palvelua henkilökohtaisen avun palvelua palvelusetelillä. Kaikki toteavat vastauksissaan, että palveluntuottajia on liian vähän.

Kaikki kuntayhtymät ja Oulun kaupunki ilmoittivat, että palvelusetelin arvo, myöntämisperusteet ja sääntökirja tullaan päivittämään hyvinvointialueen valmistelun yhteydessä.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto antaa syksyn 2022 aikana yhdessä Valviran ja muiden aluehallintovirastojen kanssa ohjausta kunnille ja hyvinvointialueen valmistelusta vastaaville tahoille ministeriön ja eduskunnan oikeusasiamiehen esittämän mukaisesti palvelusetelin arvon määrittämiseksi siten, että henkilökohtaiseen apuun oikeutettu henkilö voi tosiasiallisesti hankkia henkilökohtaisen avun palvelua palvelusetelillä niin halutessaan.

Lakimies

Pirjo Mäkeläinen

Sosiaalihuollon ylitarkastaja

Päivi Räinen

Aluehallintovirasto käyttää sähköistä hyväksyntää, jonka merkinnät ovat asiakirjan lopussa.

Jakelu Sosiaali- ja terveysministeriö

Tämä asiakirja PSAVI/1088/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PSAVI/1088/2022 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Mäkeläinen Pirjo 14.10.2022 09:03

Esittelijä Ränä Päivi 14.10.2022 08:57